

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**MIRZO ULUG‘BEK NOMIDAGI O‘ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETINING JIZZAX FILIALI**

KOMPYUTER ILMLARI VA MUHANDISLIK TEXNOLOGIYALARI
mavzusidagi Xalqaro ilmiy-texnik anjuman materiallari to‘plami
2026-yil 25-26-sentabr

(1-qism)

JIZZAX-2026

Kompyuter ilmlari va muhandislik texnologiyalari. Xalqaro ilmiy-texnik anjuman materiallari to'plami – Jizzax: O'zMU Jizzax filiali, 2026-yil 25-26-sentabr. 507-bet.

Xalqaro miqyosidagi ilmiy-texnik anjuman materiallarida zamonaviy kompyuter ilmlari va muhandislik texnologiyalari sohasidagi innovatsion tadqiqotlar aks etgan.

Globalashuv sharoitida davlatimizni yanada barqaror va jadal sur'atlar bilan rivojlantirish bo'yicha amalga oshirilayotgan islohotlar samarasini yaxshilash sohasidagi ilmiy-tadqiqot ishlariga alohida e'tibor qaratilgan. Zero iqtisodiyotning, ijtimoiy sohalarni qamrab olgan modernizatsiya jarayonlari, hayotning barcha sohalarini liberallashtirishni talab qilmoqda.

Ushbu ilmiy ma'ruza tezislari to'plamida mamlakatimiz va xorijlik turli yo'nalishlarda faoliyat olib borayotgan mutaxassislar, olimlar, professor-o'qituvchilar, ilmiy tadqiqot institutlari va markazlarining ilmiy xodimlari, tadqiqotchilari, magistr va talabalarining ilmiy-tadqiqot ishlari natijalari mujassamlashgan.

Mas'ul muharrirlar: DSc.prof. Turakulov O.X., t.f.n., dots. Baboyev A.M.

Tahrir hay'ati a'zolari: p.f.d.(DSc), prof. Turakulov O.X., t.f.n., dots. Baboyev A.M., t.f.f.d.(PhD), prof. Abduraxmanov R.A., p.f.f.d.(PhD) Eshankulov B.S., p.f.n., dots. Aliqulov S.T., p.f.n., dots. Alimov N.N., p.f.f.d.(PhD), dots. Alibayev S.X., t.f.f.d.(PhD), dots. Abdumalikov A.A., p.f.f.d.(PhD) Hafizov E.A., f.f.f.d.(PhD) dots., Norbekova B.Sh. p.f.f.d.(PhD) dots. Sindorov L.K., t.f.f.d.(PhD), dots. Nasirov B.U., b.f.f.d. (PhD) O'ralov A.I., p.f.n., dots. Aliqulov S.T., t.f.f.d.(PhD) Kuvandikov J.T., i.f.n., dots. Tsoy M.P., Sharipova S.F., Jo'rayev M.M.

Mazkur to'plamga kiritilgan ma'ruza tezislarining mazmuni, undagi statistik ma'lumotlar va me'yoriy hujjatlarning to'g'riligi hamda tanqidiy fikr-mulohazalar, keltirilgan takliflarga mualliflarning o'zlari mas'uldirlar.

Ularni yagona raqamli trayektoriyada bog'lash, bandlikni 3, 6 va 12 oyda kuzatish, vakansiyalardan ko'nikmalar talabi haqida tezkor signal olish va natijani o'quv dasturiga qaytarish lozim. Taklif etilgan model oliygoh mas'uliyatini kuchaytiradi, ish beruvchining kadr izlash xarajatini kamaytiradi va bitiruvchiga kompetensiyasiga mos yo'lni tezroq topish imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi. O'zbekiston Respublikasida oliy ta'lim: press-reliz. 26.05.2026. Manba: stat.uz.
2. O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi. Oliy ta'lim bitiruvchilarining bandligini ta'minlash bo'yicha amalga oshirilayotgan ishlar. 14.07.2026. Manba: gov.uz.
3. Oliygothlar bitiruvchilarining bandligini ta'minlash masalalari muhokama qilindi. 09.06.2026. Manba: gov.uz.
4. Ta'lim sifatini ta'minlash milliy agentligi direktorining 2026-yil 6-fevraldagi 8-son buyrug'i. Oliy ta'lim tashkilotlarining milliy reytingini yuritish to'g'risidagi nizom. Ro'yxat raqami 3783. Manba: lex.uz.
5. Brüning N., Mangeol P. What skills do employers seek in graduates? OECD Education Working Papers, No. 231. Paris: OECD Publishing, 2020. DOI: 10.1787/bf533d35-en.

RAQAMLI IQTISODIYOT VA TURIZM AGROBANK ATB JIZZAX VILOYAT FILIALI MISOLIDA TIJORAT BANKLARINING RAQAMLI XIZMATLAR EKOTIZIMINI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI

Asadova Iroda

Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti Jizzax filiali,
Iqtisodiyot va turizm kafedrası 1-bosqich magistranti

irodaasadova000@gmail.com

Arzikulov Otabek Ali o'g'li

Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti Jizzax filiali,
Iqtisodiyot va turizm kafedrası o'qituvchisi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa
doktori (PhD), professor v.b.

Annotatsiya: Mazkur tezisdá O'zbekiston tijorat banklari, xususan Agrobank ATB Jizzax viloyat filiali misolida raqamli bank xizmatlari ekotizimining shakllanish jarayoni tahlil qilingan. Raqamli iqtisodiyot sharoitida bank-mijoz munosabatlarining o'zgarishi, mobil va internet-banking xizmatlarining kengayishi, shuningdek, fintech kompaniyalar bilan hamkorlikning ahamiyati yoritilgan. Tadqiqot natijalari asosida hududiy bank filiallarida raqamli xizmatlar sifatini oshirish bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: raqamli iqtisodiyot, tijorat banklari, bank xizmatlari ekotizimi, Agrobank, mobil banking, fintech, moliyaviy inklyuziya, Jizzax viloyati.

Kirish. So'nggi yillarda O'zbekistonda raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylandi. Bank-moliya tizimida raqamlashtirish jarayonlari mijozlarga xizmat ko'rsatish sifatini tubdan

o'zgartirmoqda: an'anaviy filial faoliyatidan tortib, mobil ilovalar, internet-banking va masofaviy xizmat ko'rsatish kanallarigacha bo'lgan butun bir ekotizim shakllanmoqda. Ushbu jarayonda tijorat banklari nafaqat moliyaviy vositachi, balki texnologik innovatsiyalar tashuvchisi sifatida ham namoyon bo'lmoqda [1].

Mavzuning dolzarbligi shundaki, hududiy bank filiallari, jumladan Agrobank ATB Jizzax viloyat filiali, aholi va tadbirkorlik subyektlarining moliyaviy xizmatlardan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirishda muhim rol o'ynaydi. Shu bilan birga, poytaxt va yirik shaharlarga nisbatan hududlarda raqamli infratuzilma, aholining moliyaviy savodxonligi va raqamli ko'nikmalari darajasi farq qiladi, bu esa bank xizmatlari ekotizimini rivojlantirishda o'ziga xos yondashuvni talab etadi.

Tadqiqot maqsadi va uslubiyoti. Tadqiqotning maqsadi — Agrobank ATB Jizzax viloyat filiali misolida tijorat banklarining raqamli xizmatlar ekotizimini shakllantirish jarayonini tahlil qilish va uni yanada rivojlantirish bo'yicha ilmiy asoslangan tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat. Tadqiqotda qiyosiy tahlil, statistik ma'lumotlarni guruhlash va tizimli yondashuv usullaridan foydalanildi. Ma'lumotlar manbai sifatida bank hisobotlari, O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki tomonidan e'lon qilingan statistik to'plamlar hamda ilmiy adabiyotlar tahlil qilindi [2].

Tahlil va natijalar. Bank xizmatlari ekotizimi tushunchasi zamonaviy iqtisodiy adabiyotlarda bank, mijoz, fintech kompaniyalar, tartibga soluvchi organlar va texnologik infratuzilmaning o'zaro bog'liq faoliyati yig'indisi sifatida talqin etiladi. Bunday ekotizim doirasida bank endi yagona xizmat ko'rsatuvchi emas, balki turli raqamli platformalar orqali mijozga qulay yechimlar taklif etuvchi tarmoq ishtirokchisiga aylanadi [3].

Agrobank ATB Jizzax viloyat filiali faoliyati tahlili shuni ko'rsatadiki, so'nggi davrda mobil ilova orqali xizmatlardan foydalanuvchilar soni izchil o'sish tendensiyasiga ega, xususan kommunal to'lovlar, pul o'tkazmalari va kredit so'rovlarini masofadan rasmiylashtirish xizmatlariga talab ortib bormoqda. Shu bilan birga, filial faoliyatida quyidagi muammolar aniqlandi: raqamli xizmatlar bo'yicha xodimlarning malaka darajasi hududiy tafovutlarga ega ekanligi, qishloq joylarida internet infratuzilmasining barqaror emasligi hamda mijozlarning bir qismi an'anaviy bank xizmatlariga ustunlik berishi.

Jahon tajribasi tahlili shuni ko'rsatadiki, rivojlangan bank tizimlarida fintech kompaniyalar bilan strategik hamkorlik (open banking, API-integratsiya) orqali xizmatlar assortimenti kengaytiriladi, bu esa mijozlarga bank mahsulotlarini turli platformalarda bir vaqtning o'zida foydalanish imkonini beradi [4]. O'zbekiston bank tizimi uchun ham ushbu tajribani moslashtirilgan holda joriy etish istiqbolli yo'nalish hisoblanadi.

Xulosa va takliflar. O'tkazilgan tahlil asosida Agrobank ATB Jizzax viloyat filialida raqamli xizmatlar ekotizimini yanada rivojlantirish bo'yicha quyidagi takliflar ishlab chiqildi:

1) hududiy filiallarda mobil va internet-banking xizmatlaridan foydalanish bo'yicha aholi orasida ma'rifiy-tushuntirish ishlarini kuchaytirish;

2) qishloq joylarida raqamli infratuzilmani mustahkamlash bo'yicha mahalliy hokimiyat organlari bilan hamkorlikni yo'lga qo'yish;

3) filial xodimlarining raqamli xizmatlar bo'yicha malakasini oshirish uchun muntazam o'quv dasturlarini joriy etish;

4) yosh tadbirkorlar va kichik biznes subyektlari uchun raqamli kredit mahsulotlarini soddalashtirilgan tartibda taqdim etish imkoniyatlarini kengaytirish.

Xulosa qilib aytganda, hududiy tijorat bank filiallarida raqamli xizmatlar ekotizimini rivojlantirish nafaqat bank samaradorligini oshiradi, balki mintaqaviy moliyaviy inklyuzivlikni ta'minlashning muhim omili sifatida ham xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi Farmoni.

2. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki. Yillik statistik hisobotlar to'plami.

3. Dadaboyev I.O.T. Tijorat banklari xizmatlari ekotizimini rivojlantirish masalalari. – Toshkent, 2023.

4. World Bank. Digital Financial Services and Financial Inclusion. – Washington, 2022.

O'ZBEKISTONDA TURIZM SOHASINI RAQAMLASHTIRISH VA UNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH ISTIQBOLLARI

Erkinova Gulnoza Ixtiyor qizi

Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti Jizzax filiali talabasi

E-mail: shukurovagulnoza465@gmail.com

Samadqulov Muhammadjon

Iqtisodiyot fanlar bo'yicha falsafa doktori (PhD) dotsent

Annotatsiya.

Ushbu maqolada O'zbekistonda turizm sohasini raqamlashtirish jarayoni va zamonaviy raqamli texnologiyalardan foydalanishning turizm xizmatlari samaradorligiga ta'siri o'rganilgan. Turistlarning safarni rejalashtirish, turistik obyektlar haqida ma'lumot olish, mehmonxona va boshqa xizmatlarni bron qilish hamda elektron to'lovlardan foydalanish jarayonlarida raqamli texnologiyalarning o'rni yoritilgan. Shuningdek, O'zbekistonda elektron viza, raqamli turistik xaritalar va boshqa raqamli xizmatlarning rivojlanishi tahlil qilingan. Tadqiqot davomida turizm sohasini raqamlashtirishdagi ayrim muammolar, jumladan, raqamli infratuzilmaning hududlar bo'yicha bir xil rivojlanmaganligi, malakali kadrlar yetishmasligi va xizmatlarning turli platformalarda tarqoq joylashgani ko'rib chiqilgan. Ushbu muammolarni bartaraf etish uchun yagona raqamli turizm platformasini yaratish, turistik hududlarda raqamli infratuzilmani kengaytirish, madaniy meros obyektlarini raqamlashtirish va soha xodimlarining raqamli ko'nikmalarini oshirish bo'yicha takliflar ilgari surilgan.